

24/2003 Z.z.

VYHLÁŠKA
Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky

z 9. januára 2003,

ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny
v znení vyhlášky č. 492/2006 Z.z.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo") podľa § 7 ods. 7, § 17 ods. 2, § 24 ods. 22, § 33 ods. 1 a 5, § 34 ods. 8, § 35 ods. 4 a 9, § 36 ods. 2, § 41 ods. 15, § 42 ods. 15, § 43 ods. 5, § 47 ods. 10, § 51 ods. 8, § 52 ods. 5, § 54 ods. 23, § 55 ods. 9, § 56 ods. 7, § 72 ods. 9, § 74 ods. 5, § 80 ods. 2, § 95 ods. 5, § 97 ods. 1 a § 100 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len "zákon") a po dohode s Ministerstvom pôdohospodárstva Slovenskej republiky podľa § 6 ods. 3, § 12 písm. b), § 28 ods. 10, § 35 ods. 3 a § 37 zákona ustanovuje:

§ 1

Zoznam biotopov európskeho významu, biotopov národného významu a prioritných biotopov
(k § 6 ods. 3 a § 28 ods. 10 zákona)

Zoznam biotopov európskeho významu, biotopov národného významu a prioritných biotopov je uvedený v prílohe č. 1.

§ 2

Zoznam invázných druhov rastlín a spôsoby ich odstraňovania
(k § 7 ods. 7 zákona)

Zoznam invázných druhov rastlín a spôsoby ich odstraňovania sú uvedené v prílohe č. 2.

§ 3

Zoznam nepôvodných druhov rastlín a živočíchov, ktoré sa môžu rozširovať za hranicami zastavaného územia obce
[k § 12 písm. b) zákona]

Zoznam nepôvodných druhov rastlín a živočíchov, ktoré sa môžu rozširovať za hranicami zastavaného územia obce, je uvedený v prílohe č. 3.

§ 4

Zoznam druhov európskeho významu, druhov národného významu, druhov vtákov a prioritných druhov, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia
(k § 17 ods. 2 a § 28 ods. 10 zákona)

Zoznam druhov európskeho významu, druhov národného významu, druhov vtákov a prioritných druhov, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, je uvedený v prílohe č. 4.

§ 5

Zoznam chránených rastlín, chránených živočíchov a prioritných druhov

(k § 33 ods. 1 a 5 a § 28 ods. 10 zákona)

- (1) Zoznam chránených rastlín a prioritných druhov rastlín je uvedený v prílohe č. 5.
- (2) Zoznam chránených živočíchov a prioritných druhov živočíchov je uvedený v prílohe č. 6.

§ 6

Zoznam druhov vtákov, na ktoré sa nevzťahujú vybrané zákazy druchovej ochrany

(k § 35 ods. 3 a 4 zákona)

(1) Zoznam druhov vtákov, ktoré sa môžu chytať, zraňovať, usmrtiť, držať, chovať v ľudskej opatere, premiestňovať alebo prepravovať **a vyvážať**, ak boli nadobudnuté v súlade s osobitnými predpismi,¹⁾ je uvedený v prílohe č. 7.

(2) Zoznam druhov vtákov, ktoré sa môžu chytať, zraňovať, usmrtiť, držať, chovať v ľudskej opatere, predávať, kupovať alebo vymieňať, ponúkať s cieľom predaja alebo výmeny, premiestňovať alebo prepravovať **a vyvážať**, ak boli nadobudnuté v súlade s osobitnými predpismi,¹⁾ je uvedený v prílohe č. 8.

§ 7

Podrobnosti o druchovej ochrane chránených rastlín

(k § 34 ods. 8 zákona)

(1) Základom ochrany pôvodných druhov chránených rastlín je komplexná ochrana ich biotopu a bezprostredného okolia. Za bezprostredné okolie rastliny sa považuje taký priestor, ktorý utvára základné podmienky na jej existenciu a do ktorého sa nemôže zasahovať bez toho, aby rastlina na takýto zásah nereagovala.

(2) Ochrana chránených rastlín zahŕňa

a) živé jedince a ich vývinové štádiá v prírodných populáciách a v zariadeniach uvedených v § 45 ods. 1 písm. a), b) a e) zákona,

b) odumreté jedince, ich nadzemné a podzemné časti, najmä herbárové položky, preparáty rias a húb, sušené čajové drogy a iné jedince rastlín, ktorých nadzemné alebo podzemné časti boli v pôvodnom neopracovanom stave bez ich podstatnej zmeny použité najmä na účely výroby úžitkových umeleckých predmetov alebo destilátov,

c) ochranu ich prirodzených a účelovo vytvorených biotopov,

d) ochranu pred nepovoleným nakladaním s nimi,²⁾

¹⁾ Napríklad zákon č. 237/2002 Z.z. o obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 346/2002 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁾ § 181a až 181c Trestného zákona.

§ 90 až 93 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

e) opatrenia starostlivosti o populácie chránených rastlín a ich biotopy, najmä vytváranie vhodných podmienok na život chránených rastlín a navrátenie vymiznutých chránených rastlín do ich biotopov.

§ 8

Podrobnosti o druhovej ochrane chránených živočíchov, o evidencii chorých, poranených alebo inak poškodených a uhynutých chránených živočíchov a zoznam vybraných druhov chránených živočíchov, ktorých úhyn sa preukazuje (k § 35 ods. 9 zákona)

(1) Základom ochrany pôvodných druhov chránených živočíchov je ochrana ich jedincov v prirodzených biotopoch, najmä v bezprostrednom okolí miest ich rozmnožovania, zimného spánku, zhromažďovania sa. Za bezprostredné okolie sa považuje taký priestor, do ktorého zásah môže mať negatívny vplyv na ďalšiu existenciu živočícha.

(2) Ochrana chránených živočíchov zahŕňa

a) živé jedince a ich vývinové štádiá v prírodných populáciách a v zariadeniach uvedených v § 44 a § 45 ods. 1 písm. c) až e) zákona,

b) uhynuté a preparované jedince,

c) ochranu ich prirodzených a účelovo vytvorených biotopov,

d) ochranu pred nepovoleným nakladaním s nimi,²⁾

e) opatrenia starostlivosti o populácie chránených živočíchov a ich biotopy, najmä vytváranie vhodných podmienok na život chránených živočíchov, navrátenie vymiznutých chránených živočíchov do ich biotopov.

(3) Evidencia podľa § 35 ods. 7 zákona obsahuje

a) vedecké meno chráneného druhu živočícha,

b) počet jedincov,

c) pohlavie a vek jedinca a údaje o jeho nezameniteľnom označení, ak sú známe,

d) stav jedinca a jeho zranenia pri nájdení,

e) dátum, čas a miesto nálezu s jeho bližším určením, najmä s uvedením katastrálneho územia,

f) opis situácie, ako k nálezu došlo,

g) údaje o nakladaní s jedincom od jeho nájdenia po odovzdanie, najmä údaje o kŕmení, o podávaní liekov,

h) opis činnosti, pri ktorej došlo k poraneniu, poškodeniu alebo úhynu jedinca, ak je známy,

i) predpokladaná príčina poranenia, poškodenia alebo úhynu jedinca,

j) meno, priezvisko a trvalý pobyt nahlasujúcej osoby a telefonický kontakt na ňu,

k) dátum a miesto odovzdania jedinca jeho vlastníčkovi vrátane identifikačných údajov o ňom,

l) údaje o určení ďalšieho nakladania s jedincom.

(4) Preukazovanie úhynu spôsobom uvedeným v § 35 ods. 8 zákona sa vzťahuje na plazy, vtáky a cicavce okrem jedincov v rehabilitácii v chovných staniach alebo rehabilitačných staniach, ktorá trvá najviac tri mesiace.

§ 9

Zoznam zakázaných metód a prostriedkov odchyту a usmrcovania chránených živočíchov (k § 36 ods. 2 zákona)

(1) Zakázanými metódami a prostriedkami odchyту a usmrcovania chránených živočíchov sú pre

a) vtáky a cicavce

1. oká, háčiky, háky *a čeľust'ové pasce*,
2. odchyt vtákov na lep *a do pascí*,
3. používanie slepých alebo inak zmrzačených živočíchov, ktoré slúžia ako návnada,
4. magnetofóny a iné nosiče zvuku,
5. elektrické alebo elektronické prístroje schopné zabíjať alebo omráčiť,
6. umelé svetelné zdroje, zrkadlá *a iné osľňujúce prostriedky*, prístroje na osvetľovanie cieľov,
7. zameriavacie prístroje na nočné strieľanie s elektronickým zväčšením obrazu alebo na prevrátenie obrazu a ďalšie podobné zariadenia umožňujúce strelbu v noci,
8. výbušniny a chemikálie,
9. kuše, predovky, vzduchové a plynové zbrane a samostrely,
10. odchyt *vtákov* do sietí a iných zariadení s cieľom ich následného usmrtenia,
11. *odchyt cicavcov do sietí a pascí, ktoré sú založené na princípe neselektívneho odchyту alebo ktoré za určitých podmienok chytajú neselektívne*,
12. jedy a návnady s jedom alebo s umŕtvujúcim prostriedkom,
13. plynovanie alebo vykurovanie,
14. samonabíjacie zbrane strieľajúce jednotlivo alebo dávkou so zásobníkom, ktorý môže obsahovať viac ako dva náboje,
15. odchyt a usmrcovanie chránených živočíchov z lietadiel, motorových vozidiel, *motorových trojkoliek, motorových štvorkoliek, snežných skútrov a z lodí a iných plavidiel vrátane vodných skútrov v pohybe*,
16. *používanie oloveného streliva pri love vodného vtáctva v mokradiach [§ 2 ods. 2 písm. g) zákona]*,

b) ryby

1. elektrické alebo elektronické prístroje schopné zabíjať alebo omráčiť,
2. výbušniny a chemikálie,
3. jedy a návnady s jedom alebo s umŕtvujúcim prostriedkom.

(2) Zakázané metódy a prostriedky odchyту a usmrcovania chránených živočíchov podľa odseku 1 písm. b) bodu 1 sa nevzťahujú na oprávnenú osobu vykonávajúcu výskum podľa § 56 zákona .

§ 10

Zoznam vybraných druhov živočíchov, vybraných ustanovení druhovej ochrany a podrobnosti o nich (k § 37 zákona)

(1) Zoznam vybraných druhov živočíchov, vybraných ustanovení druhovej ochrany a podrobnosti o nich sú uvedené v prílohe č. 9.

(2) Pri odchyte a usmrcovaní vybraných druhov živočíchov uvedených v prílohe č. 9 je zakázané používať metódy a prostriedky uvedené v § 9 ods. 1.

Podrobnosti o vedení evidencie chránených rastlín a chránených živočíchov a obsah a vzory evidenčného zoznamu chránených rastlín, druhovej karty chráneného živočicha a jeho vývinových štádií a kniha držby a chovu chráneného živočicha v ľudskej opatere
(k § 41 ods. 15 zákona)

§ 11

Evidenčný zoznam chránených rastlín

(1) Evidenčný zoznam chránených rastlín (ďalej len "evidenčný zoznam") sa vedie osobitne pre každý rod chránených rastlín uvedených v § 41 ods. 3 zákona a údaje sa doň zapisujú podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 10.

(2) Súčasťou evidenčného zoznamu sú doklady preukazujúce spôsob nadobudnutia chránených rastlín, najmä kúpna zmluva, darovacia zmluva, zámenná zmluva, zmluva o pôžičke, rozhodnutie štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny.³⁾

(3) Doklady podľa odseku 2 musia obsahovať

a) meno, priezvisko a trvalý pobyt fyzickej osoby, od ktorej sa chránená rastlina nadobudla, alebo názov alebo obchodné meno, sídlo alebo miesto podnikania podnikateľa alebo právnickej osoby, od ktorých sa chránená rastlina nadobudla,

b) hmotnosť alebo množstvo nadobudnutých chránených rastlín,

c) údaje preukazujúce pôvod chránených rastlín podľa prílohy č. 11,

d) dátum ich nadobudnutia, napríklad dátum, keď bola chránená rastlina odobratá z voľnej prírody alebo umelo rozmnožená.

(4) Každá strana evidenčného zoznamu sa očísľuje a označí odtlačkom pečiatky **obvodného úradu životného prostredia**.

(5) Chránené rastliny sa zapisujú do evidenčného zoznamu v deň ich nadobudnutia.

(6) Chránené rastliny sa vyradujú z evidenčného zoznamu v deň ich predaja, darovania, výmeny, zapožičania, vývozu, úhynu alebo iného dôvodu vyradenia.

§ 12

Druhová karta chráneného živočicha a jeho vývinových štádií

(1) Do druhovej karty chráneného živočicha a jeho vývinových štádií (ďalej len "druhová karta") sa zapisujú údaje podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 12 a chránené živočichy uvedené v § 41 ods. 7 zákona sa do nej zapisujú v deň ich narodenia, vyliahnutia alebo nadobudnutia. Druhová karta sa nevedie pre chránené živočichy uvedené v prílohách č. 7 a 8, ak sa chovajú v ľudskej opatere.

³⁾ § 66 až 68 zákona č. 543/2002 Z.z.

(2) Chránený živočích sa vyraduje z evidencie v druhovej karte v deň jeho predaja, darovania, výmeny, zapožičania, vývozu, úhynu alebo iného dôvodu vyradenia.

§ 13

Kniha držby a chovu chráneného živočícha v ľudskej opatere

(1) Pre každý druh chráneného živočícha uvedeného v § 41 ods. 9 zákona sa vedie kniha držby a chovu chráneného živočícha v ľudskej opatere (ďalej len "kniha chovu"), z ktorej sa nesmú vyberať listy, vkladať do nej nové listy a v ktorej jednotlivé strany sú očíslované a označené odtlačkom pečiatky *obvodného úradu životného prostredia* a ktorá má na prvej strane uvedené meno a priezvisko, názov alebo obchodné meno držiteľa, trvalý pobyt, sídlo alebo miesto podnikania držiteľa, miesto chovu s uvedením presnej adresy a evidenčné číslo držiteľa.

(2) Evidencia chránených živočíchov, s ktorými sa obchoduje, sa vedie v knihe chovu označenej slovom "obchod" oddelene od knihy chovu chránených živočíchov určených na iné účely.

(3) Do knihy chovu sa zapisuje

a) evidenčné číslo držiteľa,

b) novonadobudnutý chránený živočích v deň jeho nadobudnutia,

c) každá zmena v stave chránených živočíchov a ich vývinových štádií v deň zmeny s uvedením jej dátumu a hmotnosti alebo množstva chránených živočíchov, ktorých sa zmena týka,

d) vyradenie chránených živočíchov v deň jeho uskutočnenia s uvedením dátumu a hmotnosti alebo množstva vyradených chránených živočíchov, evidenčného čísla nového držiteľa, mena a priezviska, názvu alebo obchodného mena, trvalého pobytu, sídla alebo miesta podnikania nového držiteľa,

e) dátum a hmotnosť alebo množstvo chránených živočíchov v deň ich úhynu, príčina úhynu,

f) údaj o pôvode chráneného živočícha,

g) iný údaj o držbe alebo chove v ľudskej opatere, ak existuje.

(4) Údajom o pôvode chráneného živočícha sa rozumie údaj uvedený v prílohe č. 11.

(5) Súčasťou knihy chovu sú doklady preukazujúce spôsob nadobudnutia chránených živočíchov, najmä kúpna zmluva, darovacia zmluva, zámenná zmluva, zmluva o pôžičke, rozhodnutie štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny.³⁾

(6) Doklady podľa odseku 5 musia obsahovať

a) meno, priezvisko a trvalý pobyt fyzickej osoby, od ktorej sa chránený živočích nadobudol, alebo názov alebo obchodné meno, sídlo alebo miesto podnikania podnikateľa alebo právnickej osoby, od ktorých sa chránený živočích nadobudol,

b) hmotnosť alebo množstvo nadobudnutých chránených živočíchov,

c) údaje preukazujúce pôvod chráneného živočícha podľa odseku 4,

d) dátum ich nadobudnutia, napríklad dátum, keď bol chránený živočích odobratý z voľnej prírody alebo narodený v ľudskej opatere.

(7) Evidencia za predchádzajúci kalendárny rok sa uzaviera k 1. januáru a do evidencie nového roka sa prenesú údaje o základnej chovnej skupine (hmotnosť alebo množstvo), pomer pohlaví, hmotnosť alebo množstvo všetkých vývinových štádií, nedospelých chránených živočíchov, množstvo preparovaných chránených živočíchov a pôvod držaných chránených živočíchov.

§ 14

Obsah a vzor preukazu o pôvode chráneného živočícha a postup pri jeho zabezpečení a vypĺňaní (k § 42 ods. 15 zákona)

(1) Preukaz o pôvode chráneného živočícha (ďalej len "preukaz") sa bez zbytočného odkladu vystavuje len na konečné vývinové štádium chráneného živočícha uvedeného v § 42 ods. 4 zákona . Preukaz sa nevystavuje pre chránené živočíchy, ktoré sú v rehabilitácii v chovnej stanici alebo rehabilitačnej stanici, ktorá trvá najviac tri mesiace, pre chránené živočíchy uvedené v prílohách č. 7 a 8, ak sa chovajú v ľudskej opatere, a pre nájdené chránené živočíchy do troch mesiacov odo dňa ich odovzdania orgánu ochrany prírody.

(2) Preukaz sa vystavuje osobitne pre každého chráneného živočícha len raz; jeho overenie a potvrdenie na **obvodnom úrade životného prostredia** zabezpečí prvý držiteľ.

(3) Do preukazu sa zapisujú údaje podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 13.

(4) Ak chránený živočích uhynie a

a) držiteľ si ho chce ponechať vypreparovaného ako dermoplastický preparát v celku, vyznačí sa dátum úhynu v preukaze, ktorý bude ďalej slúžiť na preukázanie jeho pôvodu podľa § 42 zákona ,

b) držiteľ si ho nechce ponechať ako dermoplastický preparát v celku, originál preukazu sa odovzdá **obvodnému úradu životného prostredia** príslušnému podľa miesta trvalého pobytu, sídla alebo miesta podnikania posledného držiteľa.

§ 15

Podrobnosti o nezameniteľnom označovaní chránených živočíchov

(k § 43 ods. 5 zákona)

(1) Za nezameniteľné označenie živých chránených živočíchov druhov plazov, vtákov a cicavcov sa považuje

a) profil DNA, ktorý preukazuje identitu jedinca, rodičovstvo a dosiahnutú generáciu vtákov a cicavcov chránených druhov, ktoré sa využívajú na reprodukciu, vrátane ich potomstva okrem ich rehabilitácie v chovnej stanici a rehabilitačnej stanici, ktorá netrvá dlhšie ako tri mesiace a

b) nedeliteľný, nesnímateľný krúžok bez akéhokoľvek prerušenia alebo spojenia umiestnený na nohe, ktorý sa nedá sňať bez jeho poškodenia alebo poškodenia označeného chráneného živočícha a na ktorom je vyrazené číslo,

c) injekčný transpondér (ďalej len "mikročip") na elektronickú identifikáciu živých chránených živočíchov určený **obvodným úradom životného prostredia**, aplikovaný veterinárnym lekárom alebo ním poverenou osobou;⁴⁾ trvalosť zavedenia mikročipu treba skontrolovať najmenej sedem dní po označení; aplikáciu mikročipu spolu s identifikačným kódom, ktorý je jedinečný a nezameniteľný, písomne potvrdí veterinárny lekár alebo ním poverená osoba, alebo

⁴⁾ § 12 ods. 1 zákona č. 488/2002 Z.z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.

d) iné vhodné nezameniteľné označenie určené **obvodným úradom životného prostredia** na základe stanoviska organizácie ochrany prírody a krajiny⁵⁾ (ďalej len "organizácia ochrany prírody"), ak by podľa jej stanoviska označenie podľa písmen b) a c) nebolo vhodné.

(2) Vtáky vyliahnuté z chovu v ľudskej opatere sa označujú podľa odseku 1 písm. b). Ak **obvodný úrad životného prostredia** na základe stanoviska organizácie ochrany prírody dôjde k záveru, že tento spôsob sa nemôže aplikovať pre fyzické vlastnosti alebo psychické vlastnosti chráneného živočícha, označí sa chránený živočích podľa odseku 1 písm. c).

(3) Odsek 2 sa nevzťahuje na živé chránené živočíchov, ktorým bol aplikovaný deliteľný plombovateľný krúžok pred nadobudnutím účinnosti tejto vyhlášky podľa osobitného predpisu.⁶⁾

(4) Vtáky, ktoré nie sú vyliahnuté z chovu v ľudskej opatere, a iné živé stavovce sa označujú podľa odseku 1 písm. c). Ak **obvodný úrad životného prostredia** na základe stanoviska organizácie ochrany prírody dôjde k záveru, že tento spôsob sa nemôže aplikovať pre fyzické vlastnosti alebo psychické vlastnosti chráneného živočícha, označí sa chránený živočích podľa odseku 1 písm. d), najmä pomocou špecificky očíslovaných krúžkov, pásov, štítkov, tetovaní alebo iným vhodným spôsobom.

(5) Nezameniteľné označenie sa nevykonáva

a) na mláďatách cicavcov v období dojčenia, ak tento úkon môže ohroziť ich život alebo ich zdravotný stav,

b) na vajciach vtákov a na ich mláďatách, ak ostávajú v hniezde alebo v starostlivosti rodičov, ak tento úkon môže ohroziť ich život alebo ich zdravotný stav, a to najdlhšie do troch mesiacov veku,

c) na vajciach plazov a na ich mláďatách, a to do troch mesiacov veku, ak ostávajú u pôvodného držiteľa,

d) na živočíchoch, ktoré sú umiestnené v chovnej stanici alebo rehabilitačnej stanici na účel ich ošetrovania alebo rehabilitácie na dobu kratšiu ako tri mesiace,

e) ak ide o druhy vtákov uvedené v prílohách č. 7 a 8, alebo

f) ak podľa vyjadrenia obvodného úradu životného prostredia na základe stanoviska organizácie ochrany prírody fyzické vlastnosti chráneného živočícha neumožňujú bezpečnú aplikáciu žiadneho spôsobu označenia.

(6) Ak sa nezameniteľné označenie nevykonáva z dôvodu uvedeného v odseku 5 písm. d), **obvodný úrad životného prostredia** zaznamená skutočnosť, že chránený živočích nie je nezameniteľne označený podľa odseku 1, v druhovej karte alebo v knihe chovu a v preukaze, alebo ak môže byť bezpečne nezameniteľne označený neskôr, uvedie v nich dátum, dokedy musí byť nezameniteľne označený, alebo inú vhodnú podmienku.

(7) Ak označovanie živých chránených živočíchov vyžaduje upevnenie štítka, pásky, krúžku alebo iného zariadenia, označenie časti živočíšneho tela alebo implantáciu mikročipov, vykoná sa humánnym spôsobom s ohľadom na zdravie a prirodzené správanie daného chráneného živočícha.

⁵⁾ § 65 ods. 1 písm. k) zákona č. 543/2002 Z.z.

⁶⁾ § 11 ods. 1 písm. c) vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 93/1999 Z.z. o chránených rastlinách a chránených živočíchoch a o spoločenskom ohodnocovaní chránených rastlín, chránených živočíchov a drevín.

(8) Spôsob nezameniteľného označenia a pri mikročipoch aj značka sa uvádzajú v každom rozhodnutí vydanom podľa zákona, v dokladoch o evidencii, ktoré sa vzťahujú na chráneného živočícha, a v preukaze.

(9) Všetky kódy mikročipov a príslušné technické informácie, ktoré sú potrebné na prečítanie údajov mikročipov, sa uvádzajú v rozhodnutiach vydaných podľa zákona, v dokladoch o evidencii, ktoré sa vzťahujú na chráneného živočícha, a v preukaze.

§ 16

Podrobnosti o žiadosti na vydanie súhlasu na sprístupnenie a prevádzkovanie jaskyne a o sprístupňovaní a prevádzkovaní jaskyne (k § 24 ods. 22 zákona)

(1) Žiadosť o vydanie súhlasu na sprístupnenie a prevádzkovanie jaskyne (ďalej len "sprístupnenie") obsahuje

a) meno, priezvisko a trvalý pobyt alebo názov alebo obchodné meno, sídlo alebo miesto podnikania žiadateľa,

b) odôvodnenie požadovaného využívania jaskyne.

(2) K žiadosti podľa odseku 1 žiadateľ pripojí

a) zámer sprístupnenia jaskyne vypracovaný podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 14,

b) rozhodnutie štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny (ďalej len "orgán ochrany prírody") vydané podľa zákona, ak sa vyžaduje na činnosti súvisiace so sprístupnením jaskyne,

c) vyjadrenia orgánu štátnej vodnej správy k zámeru podľa písmena a) z hľadiska ochrany vodných pomerov,⁷⁾

d) stanovisko obvodného banského úradu podľa osobitného predpisu,⁸⁾

e) stanovisko Slovenskej speleologickej spoločnosti,

f) stanoviská správcu jaskyne a vlastníka (správcu, nájomcu) dotknutých pozemkov.

(3) Žiadateľ môže v žiadosti uviesť aj iné údaje a pripojiť iné doklady preukazujúce splnenie podmienok na vydanie súhlasu na sprístupnenie jaskyne.

(4) Jaskyňu možno sprístupniť, ak

a) zámer sprístupnenia je náučná prezentácia jej prírodných hodnôt alebo pobyt na liečebné účely, najmä na speleoterapiu, speleoklimatické pobyty,

b) sprístupnením nedôjde ku skutočnostiam uvedeným v § 24 ods. 15 písm. a) až c) zákona,

c) výzdoba jaskyne nevytvára formy unikátne z celoslovenského hľadiska,

⁷⁾ Zákon č. 184/2002 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon).

⁸⁾ Úprava Slovenského banského úradu č. 3000/1975, ktorou sa vydáva predpis o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o bezpečnosti prevádzky pri sprístupňovaní prírodných jaskýň a ich udržiavaní v bezpečnom stave (bezpečnostný predpis pre jaskyne) (registrovaná v čiastke 33/1975 Zb.) v znení neskorších predpisov.

d) rozmery a morfológia podzemných priestorov umožňujú viesť navrhovanú prehliadkovú trasu alebo upraviť priestory na liečebné účely tak, aby sa minimalizovalo možné poškodenie hodnotných sintrových útvarov,

e) v priestoroch, ktoré sú súčasťou navrhovanej prehliadkovej trasy, alebo v priestoroch určených na liečebné účely netvorí sa netopiere v letnom období stále kolónie a v zimnom období zimujú v malom počte (náhodné výskyty),

f) navrhovaná prehliadková trasa v jaskyni je dostatočne preskúmaná a zdokumentovaná,

g) v sprístupnenej jaskyni bude zaistený bezpečný pohyb a pobyt návštevníkov.

(5) Pri posudzovaní žiadosti podľa odsekov 1 až 3 **krajský úrad životného prostredia** prihliada najmä na

a) stanoviská správcu jaskyne a vlastníka (správcu, nájomcu) dotknutých pozemkov,

b) odborné stanovisko organizácie ochrany prírody,

c) rozhodnutia, stanoviská a iné doklady podľa odseku 2 písm. a) až e),

d) vhodnosť a predpoklady jaskyne na jej kultúrno-výchovné alebo liečebné využívanie,

e) vhodnosť navrhovaného spôsobu sprístupnenia jaskyne vzhľadom na prírodné hodnoty v podzemí a na povrchu, najmä na výskyt sintrových útvarov, biotopov vzácnych a ohrozených rastlín a živočíchov, archeologických a paleoantropologických nálezov,

f) aktuálnosť údajov prieskumu a výskumu jaskyne uvedených v zámere,

g) rozsah plánovaných úprav, spôsob inštalácie osvetlenia a iných technických zariadení v jaskyni a uzáveru vchodov do jaskyne,

h) návrh vedenia prehliadkovej trasy a spôsob jej vyznačenia v jaskyni,

i) vhodnosť technických zariadení a vybavenia, ktoré sa plánujú využívať pri vykonávaní liečebných pobytov.

(6) Pred začatím sprístupňovacích prác vykoná organizácia ochrany prírody podrobnú dokumentáciu prírodných a kultúrnych hodnôt jaskyne, najmä pozdĺž plánovanej prehliadkovej trasy.

(7) Po skončení sprístupňovacích prác vydá **krajský úrad životného prostredia** návštevny poriadok jaskyne, v ktorom upraví najmä reguláciu počtu návštevníkov alebo frekventantov liečby, podľa únosnosti jaskyne sa určí počet osôb na jeden vstup, počet vstupov za určité časové obdobie a dobu pobytu osôb v podzemí, kratšie alebo dlhšie prehliadkové trasy v závislosti od prírodných daností jaskyne, podrobnosti o správaní návštevníkov a frekventantov liečby, povinné vybavenie návštevníka z hľadiska jeho bezpečnosti, najmä individuálne osvetlenie, prilba a spôsob evidovania návštevníkov alebo osôb zúčastňujúcich sa na liečbe. Pri súčasnom využívaní jaskyne na kultúrno-výchovné a liečebné účely návštevny poriadok upraví spoločné zásady jej prevádzkovania.

§ 17

Podrobnosti o ochrane, ošetrovaní a udržiavaní drevín, o podmienkach na vydávanie súhlasu na výrub drevín a o vyznačovaní drevín určených na výrub

(k § 47 ods. 10 zákona)

(1) Ochrana drevín je činnosť zameraná na udržanie ich ekologických a estetických funkcií v prírode a krajine a v urbánnom priestore a na predchádzanie ich neodôvodnenému výrubu.

(2) Poškodzovanie drevín je každé konanie alebo opomenutie konania, ktoré môže bezprostredne alebo následne podstatne a trvalo znížiť ekologické a estetické funkcie drevín alebo zapríčiniť ich odumretie.

(3) Ošetrovanie drevín je činnosť zameraná na udržanie alebo zlepšenie ich zdravotného stavu alebo na odstránenie následkov ich poškodenia.

(4) Udržiavaním drevín sa zabezpečujú podmienky na ich optimálny rozvoj. Optimálny rozvoj drevín sa zabezpečuje najmä

a) zabezpečením priaznivých podmienok pri výsadbe drevín vhodnou prípravou stanovišťa na výsadbu,

b) kyprením, prihnojovaním, odburiňovaním a zalievaním pôdy,

c) starostlivosťou o koreňovú misu s cieľom zabezpečiť priepustnosť pôdneho povrchu,

d) vytváraním vhodného vývojového priestoru pre dreviny,

e) odborne realizovaným a cieľným rezom dreviny,^{8a)}

f) odstraňovaním odumretých častí drevín, ktoré ohrozujú stabilitu stromu a okolie,

g) vykonávaním nevyhnutných mechanických a biologických opatrení proti škodcom,

h) včasným ošetrovaním prípadného poranenia dreviny,

i) odborným inštalovaním stabilizačných nedeštruktívnych väzieb a viazaní koruny drevín, prednostne z nekovových materiálov.

(5) Rez živých konárov listnatých drevín s priemerom viac ako 5 cm sa vykonáva vo vegetačnom období od 1. apríla do 30. septembra, najmä v jeho prvej polovici, s výnimkou obdobia tvorby nových listov. V inom ako vegetačnom období možno taký rez vykonávať len v prípadoch rezov produkčných ovocných drevín alebo v prípadoch bezprostredného ohrozenia zdravia alebo života človeka, alebo značnej škody na majetku.

(6) Ošetrovanie a udržiavanie drevín sa vykonáva s ohľadom na druhovú ochranu chránených živočíchov, najmä hniezdiacich vtákov.

(7) Obnovou produkčných ovocných drevín sa rozumie výmena (výrub) produkčných ovocných drevín s jednoznačnou funkciou produkcie ovocia na účely výsadby nových ovocných drevín, pričom nemusí ísť o výsadbu drevín tých istých ovocných rodov a druhov.

(8) Pod bezprostredným ohrozením zdravia alebo života človeka alebo značnej škody na majetku sa rozumie taký stav bezprostredného ohrozenia, ktorý je vyvolaný najmä nepredvídateľnou alebo neodvrátiteľnou udalosťou nezávislou od ľudskej vôle, s ktorou sa spájajú následky týkajúce sa ohrozenia zdravia alebo života človeka alebo vzniku značnej škody na majetku. Ide najmä o úder blesku, povodeň, zemetrasenie, smršť, zosuv pôdy a eróziu, ako aj o suché a odumreté stromy

^{8a)} STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie.

nachádzajúce sa na miestach, kde môžu ohroziť zdravie alebo život človeka alebo spôsobiť značnú škodu na majetku.

(9) Za súkromné záhrady a záhradkárske osady sa považujú pozemky využívané ako záhrady,^{8b)} ak nie sú územným plánom obce, územným plánom zóny alebo územným rozhodnutím určené na zastavanie.

(10) Žiadosť o vydanie súhlasu na výrub dreviny obsahuje

a) meno, priezvisko a trvalý pobyt alebo názov alebo obchodné meno, sídlo alebo miesto podnikania žiadateľa,

b) katastrálne územie, parcelné číslo a druh pozemku, na ktorom drevina rastie, a kópiu katastrálnej mapy alebo iný doklad umožňujúci identifikáciu dreviny v teréne,

c) súhlas vlastníka, správcu, prípadne nájomcu (ak mu takéto oprávnenie vyplýva z nájomnej zmluvy) pozemku, na ktorom drevina rastie, ak žiadateľ nie je jeho vlastníkom (správcom, nájomcom),

d) špecifikáciu dreviny, ktorá sa má vyrúbať, najmä jej druh, počet, zdravotný stav, obvod kmeňa meraný vo výške 130 cm nad zemou alebo tesne pod miestom jeho rozkonárenia, ak túto výšku nedosahuje, alebo výmeru krovitého porastu,

e) odôvodnenie žiadosti.

(11) Doklady podľa odseku 7 písm. b) a c) sa nevyžadujú, ak ide o žiadosť o vydanie súhlasu na výrub dreviny z dôvodu umiestnenia líniovej stavby, na ktorej účely možno pozemky vyvlastniť.⁹⁾ K žiadosti sa pripojí výkres z projektovej dokumentácie stavby, ktorý obsahuje presný opis trasy líniovej stavby v mierke najmenej 1:50 000 alebo 1:10 000 s vyznačením lokality, kde drevina rastie.

(12) Pri vydávaní súhlasu na výrub dreviny orgán ochrany prírody prihliada na

a) druh a zdravotný stav dreviny,

b) funkciu a význam dreviny pre životné prostredie,

c) to, aby sa výrub dreviny uskutočnil najmä v období vegetačného pokoja,

d) podmienky ochrany určené inými všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na základe zákona.

(13) Odôvodneným prípadom na vydanie súhlasu na výrub dreviny je najmä preukázanie

a) zlého zdravotného stavu dreviny, z ktorého hľadiska má drevina malú pravdepodobnosť prežitia,

b) nevhodných hygienických podmienok v bytových a nebytových priestoroch alebo

c) narušenia stability stavby koreňovým systémom dreviny.

(14) Na obsah oznámenia o vyrúbaní dreviny¹⁰⁾ sa vzťahuje obdobne odsek 7 písm. a) až e); pod odôvodnením sa rozumie preukázanie splnenia podmienok na výrub.

^{8b)} Príloha č. 2 vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 79/1996 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení vyhlášky č. 647/2004 Z.z.

⁹⁾ § 108 až 116 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

¹⁰⁾ § 47 ods. 6 zákona č. 543/2002 Z.z.

(15) Stromy určené na výrub, ktoré rastú mimo zastavaného územia obce, sa na kmeni vo výške 130 cm nad zemou vyznačia zreteľným odtlačkom ciachy vyhotovenej podľa prílohy č. 15; v ostatných prípadoch sa vyznačia jednotlivo nezmazateľným farebným znakom kruhového tvaru s priemerom 5 cm na kmeni vo výške 130 cm nad zemou a na koreňovom nábehu.

(16) Krovité porasty určené na výrub sa vyznačia plošne a nezameniteľne vhodným spôsobom.

§ 18

Podrobnosti o vedení štátneho zoznamu osobitne chránených častí prírody a krajiny (k § 51 ods. 8 zákona)

(1) Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody a krajiny (ďalej len "štátny zoznam") je úradnou evidenciou chránených území a chránených stromov a ich ochranných pásiem (ďalej len "chránené územie a chránený strom"). Štátny zoznam zahŕňa

a) prírastkový katalóg chránených území a chránených stromov, ktorý obsahuje chronologicky zapísané chránené územia a chránené stromy, ich základné údaje a doklady o nich,

b) databázu chránených území a chránených stromov,

c) zbierku listín o chránených územiach a chránených stromoch.

(2) Obsah štátneho zoznamu je uvedený v prílohe č. 16.

(3) Štátny zoznam sa vedie pre celú republiku a podľa správneho usporiadania Slovenskej republiky,¹¹⁾ a to najmä pre potreby orgánov ochrany prírody.

(4) Rezervačná kniha nie je súčasťou štátneho zoznamu.

(5) Podkladom na zapísanie chráneného územia a chráneného stromu do štátneho zoznamu sú doklady tvoriace zbierku listín o chránených územiach a chránených stromoch, uvedené v prílohe č. 16.

(6) Výpis zo štátneho zoznamu obsahuje

a) poradové číslo chráneného územia alebo chráneného stromu, ktoré je evidenčným číslom štátneho zoznamu,

b) číslo a názov právneho predpisu o vyhlásení zmene alebo zrušení ochrany chráneného územia alebo chráneného stromu alebo kópiu takého predpisu, ak predpis nebol uverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky,

c) kópiu mapových podkladov k vyhláseniu alebo zmene ochrany chráneného územia alebo chráneného stromu.

§ 19

Podrobnosti o označení osobitne chránených častí prírody a krajiny (k § 52 ods. 5 zákona)

¹¹⁾ § 8 a 9 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 221/1996 Z.z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky.

(1) Na označenie chránených území, chránených stromov a ich ochranných pásiem sa používajú tabule so štátnym znakom Slovenskej republiky¹²⁾ (ďalej len "štátny znak") a s nápisom s uvedením príslušného chráneného územia, chráneného stromu a ich ochranného pásma. Ak ide o chránenú krajinnú oblasť alebo o národný park a jeho ochranné pásmo, uvedie sa ich celý názov. Tabule sa umiestňujú na priesečníku hranice chráneného územia s pozemnou komunikáciou, ako aj chodníkmi, najmä náučnými a turistickými chodníkmi.

(2) Tabuľa so štátnym znakom na označenie chránených území a ich ochranných pásiem má rozmery 40 cm x 30 cm, na označenie chránených stromov 15 cm x 10 cm. Jaskyne a prírodné vodopády možno označovať oboma typmi tabúľ. Na tmavozelenom podklade v hornej časti tabule je umiestnený štátny znak,¹²⁾ pod ním nápis bielej farby. Vzory tabúľ sú uvedené v prílohe č. 17.

(3) Ochranné pásmo chráneného stromu sa označí tabuľou so štátnym znakom, ak označenie samého stromu nestačí na zvýraznenie predmetu ochrany.

(4) Tabuľa s rozmermi 40 cm x 30 cm sa spravidla pripevňuje na drevený stĺpik zabezpečený proti poveternostným vplyvom, tabuľa s rozmermi 15 cm x 10 cm na kovovú rúrku s vhodným priemerom. Tabule sa umiestňujú na dobre viditeľné miesto na hranici chráneného územia alebo ochranného pásma v primeranej vzdialenosti od chráneného stromu alebo sa citlivo umiestňujú na kôru jeho kmeňa.

(5) Na označenie zón chránených území sa použije tabuľa so štátnym znakom podľa odsekov 1 a 2, pod ktorú sa umiestňuje tabuľa s rozmermi 10 cm x 10 cm s nápisom čiernej farby na bielom podklade v rámci tmavozelenej farby s uvedením príslušnej zóny (A, B, C alebo D).

(6) Okrem tabule podľa odsekov 1, 2 a 5 sa prírodné rezervácie, národné prírodné rezervácie, prírodné pamiatky, národné prírodné pamiatky, chránené areály a chránené krajinné prvky a ich ochranné pásma a zóny, ako aj zóny A a B chránených krajinných oblastí a národných parkov označujú pruhovým označením ich hraníc na stromoch lesných porastov alebo na drevených hraničných stĺpikoch mimo lesných porastov umiestnených najmä na lomových bodoch hranice. V lesných porastoch sa pruhové označenie vykoná aj na niektorých stromoch v dostatočne viditeľnej vzdialenosti medzi lomovými bodmi. Ak sa hranice chráneného územia (zóny) prekrývajú s hranicami ochranného lesa,¹³⁾ treba označenie chráneného územia (zóny) vykonať takým spôsobom, aby nedochádzalo k zámene s označením ochranného lesa.

(7) Pruhové označenie na hraničných stromoch a na stĺpikoch po obvode chráneného územia a jeho ochranného pásma a zón sa vykoná dvoma pruhmi farby širokými 5 cm, oddelenými medzerou širokou 5 cm. Horný pruh prebieha po celom obvode stromu vo výške 130 cm nad terénom alebo 10 cm pod vrcholom 1 m vysokého stĺpika, dolný pruh len po vonkajšej časti obvodu chráneného územia, ochranného pásma alebo zón. Pri súbehu hraníc príľahlých chránených území, ich ochranných pásiem alebo zón sa orientácia dolného polpruhu na spoločnej hranici pravidelne strieda. Chránené územia sa označujú červenou farbou, ich ochranné pásmo žltou farbou a zóny modrou farbou.

(8) Zabezpečenie identifikácie lomových bodov chráneného územia a jeho ochranného pásma a zón okrem chránenej krajinej oblasti, národného parku a jeho ochranného pásma mimo lesných porastov sa vykoná kovovou rúrkou zapustenou do zeme po úroveň terénu. Ak sú lomové body totožné s označenými medzníkmi pozemkov, označenie rúrkou sa nevyžaduje.

¹²⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 63/1993 Z.z. o štátnych symboloch Slovenskej republiky a ich používaní v znení neskorších predpisov.

¹³⁾ § 23 ods. 3 zákona č. 61/1977 Zb. o lesoch.

(9) Poloha lomových bodov chránených území a ich ochranných pásiem alebo zón, ak ju v teréne nemožno jednoznačne identifikovať, sa určí jednoduchým zameraním na základe podkladov na vyznačenie územia v katastri nehnuteľností.

(10) Chránené územia a zariadenia ochrany prírody a krajiny v nich a chránené stromy možno so súhlasom orgánu ochrany prírody v teréne označiť aj tabuľami s osobitným označením, a to

a) tabuľami s rozmermi 40 cm x 30 cm s doplňujúcimi informáciami o chránenej časti prírody napísanými zeleným písmom na bielom podklade, ktorými môžu byť najmä názov, rozloha, charakteristika, spôsob vyznačenia hraníc chráneného územia v teréne; spravidla sa umiestňujú pod tabuľou so štátnym znakom,

b) grafickými tabuľami bez textu s rozmermi 10 cm x 10 cm vyjadrujúcimi niektoré zakázané alebo prikázané činnosti,

c) panelmi rôznej veľkosti podávajúcimi špecializované informácie o náučných lokalitách alebo o náučných chodníkoch alebo ucelenejšie informácie o chránených častiach prírody v turistických strediskách a na iných vhodných miestach,

d) tabuľami s rozmermi 40 cm x 30 cm s nápisom príslušného chráneného územia spolu s jeho názvom a inými doplňujúcimi údajmi napísanými zeleným písmom na bielom podklade, ak ide o označenie súkromného chráneného územia.

(11) Ak si to vyžaduje ochrana prírodnej rezervácie, prírodnej pamiatky, chráneného areálu alebo chráneného stromu, možno vyznačiť hranice chráneného územia jednoduchým, spravidla žrdovým oplatením.

Podrobnosti o dokumentácii ochrany prírody a krajiny

(k § 54 ods. 23 zákona)

§ 20

Koncepcia ochrany prírody a krajiny

(1) Koncepcia ochrany prírody a krajiny hodnotí stav ochrany prírody a krajiny, určuje strategické ciele a opatrenia na ich dosiahnutie najmä v oblasti územnej a druhovej ochrany, ochrany drevín a krajiny, výchovy a vzdelávania, spolupráce s inými orgánmi štátnej správy, so samosprávou, s mimovládnyimi organizáciami a v oblasti medzinárodnej spolupráce s využitím inštitucionálnych, právnych a ekonomických nástrojov.

(2) Koncepcia ochrany prírody a krajiny je podkladom na vypracúvanie dokumentov podľa § 21 až 24.

§ 21

Dokumenty starostlivosti o osobitne chránené časti prírody a krajiny a o územia medzinárodného významu

(1) Program starostlivosti o chránenú krajinnú oblasť a program starostlivosti o národný park určujú strategické ciele starostlivosti o územie chránenej krajinskej oblasti alebo národného parku vrátane jeho ochranného pásma diferencovane podľa jednotlivých zložiek životného prostredia a v nadväznosti na jednotky priestorového členenia územia s rovnakým spôsobom starostlivosti (ďalej len

"ekologicko-funkčný priestor") a zóny¹⁴⁾ obsahujú zásady a regulatívy využívania územia vo vzťahu k jednotlivým odvetviam ľudskej činnosti.

(2) Program starostlivosti o chránený areál, prírodnú rezerváciu, prírodnú pamiatku, národnú prírodnú rezerváciu, národnú prírodnú pamiatku, územie patriace do súvislej európskej sústavy chránených území, územie medzinárodného významu a chránený strom určuje opatrenia na zabezpečenie sústavnej starostlivosti potrebnej na udržanie určitého stavu ekosystému alebo jeho časti v záujme zachovania predmetu ochrany alebo na usmernenie vývoja na dosiahnutie priaznivého stavu osobitne chráneného územia.

(3) Program starostlivosti podľa odsekov 1 a 2 sa vypracúva spravidla súbežne s projektom ochrany chráneného územia alebo chráneného stromu (ďalej len "projekt ochrany"), a to aj pre ich ochranné pásma.

(4) Program záchrany chráneného areálu, prírodnej rezervácie, prírodnej pamiatky, národnej prírodnej rezervácie, národnej prírodnej pamiatky, súkromného chráneného územia, chráneného vtáčieho územia a chráneného stromu a ich ochranných pásiem a zón a častí zón chránenej krajinskej oblasti a národného parku sa vypracúva v prípade ich kritického ohrozenia alebo narušenia a určujú sa v ňom zásady a konkrétne opatrenia na záchranu a zachovanie predmetu ochrany.

(5) Program záchrany kriticky ohrozených chránených druhov rastlín a živočíchov určených podľa národného červeného zoznamu vzácných, zriedkavých a ohrozených druhov rastlín a živočíchov (ďalej len "národný červený zoznam") určuje zásady na ich záchranu a záchranu ich biotopov s návrhom konkrétnych opatrení na dosiahnutie priaznivého stavu a na odstránenie príčin ohrozenia.

(6) Obsah programu

a) starostlivosti podľa **odsekov 1 a 2** je uvedený v prílohe č. 18,

b) záchrany podľa odseku 4 je uvedený v prílohe č. 21,

c) záchrany podľa odseku 5 je uvedený v prílohe č. 22.

§ 22

Dokumenty územného systému ekologickej stability

(1) Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability Slovenskej republiky (ďalej len "generel") je základom stratégie ochrany rozmanitosti podmienok a foriem života na území štátu. Generel vyjadruje súčasný stav ekologickej kvality celého priestoru štátu a obsahuje východiská na dosiahnutie ekologickej stability.

(2) Generel je podkladom na vypracúvanie dokumentov regionálnych územných systémov ekologickej stability a dokumentov miestnych územných systémov ekologickej stability.

(3) Dokument regionálneho územného systému ekologickej stability sa zameriava na ochranu rozmanitosti podmienok a foriem života a na dosiahnutie ekologickej stability spravidla na území okresu; tvorí podklad pre územný plán regiónu a územný plán obce,¹⁵⁾ tvorbu dokumentov miestneho územného systému ekologickej stability, rozhodovanie orgánov ochrany prírody a praktickú starostlivosť o osobitne chránené časti prírody a krajiny.

¹⁴⁾ § 30 zákona č. 543/2002 Z.z.

¹⁵⁾ § 10 a 11 zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 237/2000 Z.z.

(4) Dokument regionálneho územného systému ekologickej stability sa vypracúva spravidla pre územie okresu okrem územia chránenej krajinskej oblasti a národného parku vrátane jeho ochranného pásma, kde funkciu dokumentu regionálneho územného systému ekologickej stability plnia dokumenty podľa § 21 ods. 1.

(5) Dokumenty regionálneho územného systému ekologickej stability okresov v územnom obvode kraja tvoria dokument regionálneho územného systému ekologickej stability tohto kraja.

(6) Dokument miestneho územného systému ekologickej stability je základným dokumentom na ochranu rozmanitosti podmienok a foriem života a na dosiahnutie ekologickej stability na miestnej úrovni; tvorí podklad pre územný plán obce¹⁶⁾ a pre projekty pozemkových úprav.¹⁷⁾

(7) Dokument miestneho územného systému ekologickej stability sa vypracúva spravidla pre katastrálne územie.

(8) Obsah

a) dokumentu regionálneho územného systému ekologickej stability je uvedený v prílohe č. 23,

b) dokumentu miestneho územného systému ekologickej stability je uvedený v prílohe č. 24.

§ 23

Dokumenty osobitne chránených častí prírody a krajiny

(1) Projekt ochrany sa vypracúva ako podklad na vyhlásenie chránených území, chránených stromov a ich ochranných pásiem alebo ich zmeny a na ustanovenie národných prírodných rezervácií a národných prírodných pamiatok.

(2) Projekt ochrany obsahuje najmä základné údaje, podrobnosti o podmienkach ochrany, návrh technického vybavenia, tabuľkové prehľady a mapové prílohy s vyznačením hraníc navrhovaného chráneného územia alebo chráneného stromu a ich ochranných pásiem.

(3) Návrh chráneného vtáčieho územia a návrh územia európskeho významu obsahujú najmä údaje o navrhovanom chránenom vtáčom území a navrhovanom území európskeho významu a vymedzenie ľudských činností a prírodných procesov v nich a v ich okolí, ktoré môžu mať na ne významný vplyv.

(4) Výsledky inventarizačných výskumov a monitoringu osobitne chránených častí prírody a krajiny (ďalej len "výsledky inventarizačných výskumov") predstavujú poznatky o súčasnom stave základných zložiek prírody na chránených územiach a v ich ochranných pásmach alebo na územiach navrhovaných na vyhlásenie ochrany.

(5) Výsledkom inventarizačného výskumu je členenie územia na ekologicko-funkčné priestory ako základné jednotky na zabezpečovanie jeho starostlivosti.

(6) Rezervačné knihy chránených území a chránených stromov (ďalej len "rezervačné knihy") predstavujú kompletnú zbierku listinných, mapových, obrazových, literárnych a iných dokumentov právneho, vedeckého, odborného, historického a populárno-náučného charakteru, ktoré sa týkajú ochrany a využívania chránených území, chránených stromov a ich ochranných pásiem.

¹⁶⁾ § 11 zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 237/2000 Z.z.

¹⁷⁾ § 12 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách.

(7) Národný červený zoznam sa vypracúva podľa stupňa ohrozenia jednotlivých druhov rastlín a živočíchov na území Slovenskej republiky v súlade s medzinárodne platnými kritériami; je podkladom najmä na zaradenie jednotlivých druhov medzi chránené druhy rastlín a živočíchov a na určovanie ich spoločenskej hodnoty.

(8) Národná databáza chránených druhov, druhov európskeho významu a druhov národného významu, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, biotopov európskeho významu, biotopov národného významu, jaskýň a prírodných vodopádov sa skladá z týchto databáz:

a) národná databáza chránených rastlín a chránených živočíchov a druhov európskeho významu a druhov národného významu, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, je podkladom na sledovanie výskytu a vývoja populácií chránených druhov rastlín a živočíchov, na vypracúvanie projektov ochrany a programov záchrany a obsahuje najmä meno druhu, **charakter výskytu (iba pre zoologické záznamy), početnosť (prípadne určená na vzťahnú plošnú jednotku), dátum nálezu, meno a priezvisko autora záznamu, lokalita, zemepisné súradnice v JTSK, WGS 84 alebo S 42, presnosť lokalizácie, identifikátor mapového prvku (pre údaje s inou ako bodovou presnosťou), prístupnosť údajov (verejný údaj - nepublikovaný, publikovaný údaj, neverejný údaj - nemôže byť zverejnený),**

b) národná databáza chránených nerastov a chránených skamenelín slúži na evidenciu identifikovaných chránených nerastov a chránených skamenelín, lokalít ich výskytu, miest uloženia a držby odobratých nálezov, zaznamenaných miest ich prirodzeného nálezu a na registráciu ďalšej dokumentácie,

c) národná databáza biotopov európskeho významu a biotopov národného významu poskytuje informácie o ich plošnom rozšírení na území Slovenskej republiky; je podkladom na vypracúvanie projektov ochrany a programov starostlivosti a obsahuje najmä názov biotopu európskeho významu a biotopu národného významu, rozlohu, zemepisné súradnice polygónu, dátum záznamu, zoznam druhov rastlín a živočíchov,

d) národná databáza jaskýň a prírodných vodopádov slúži na evidenciu a dokumentáciu jaskýň a prírodných vodopádov a obsahuje najmä opis ich prírodných hodnôt, lokalizáciu, ohrozenosť, registráciu písomnej a grafickej dokumentácie,

(9) Obsah

a) projektov ochrany je uvedený v prílohe č. 25,

b) návrhu chráneného vtáčieho územia a návrhu územia európskeho významu je uvedený v **prílohe osobitného predpisu,^{17a)}**

c) národného červeného zoznamu je uvedený v prílohe č. 27.

§ 24

Dokumenty starostlivosti o dreviny

(1) Dokument starostlivosti o dreviny poskytuje prehľad o rozmiestnení, kvalite a ekologickom, krajínovom, estetickom a kultúrno-historickom význame drevín v katastrálnom území obce a je podkladom na zabezpečenie starostlivosti o dreviny, rozhodovanie orgánov ochrany prírody a pri uplatňovaní náhradnej výsadby za vyrúbané dreviny.

(2) Obsah dokumentu starostlivosti o dreviny je uvedený v prílohe č. 28.

^{17a)} *Rozhodnutie Komisie 97/266/ES z 18 decembra 1996 o informačnom formulári pre navrhované lokality v rámci Natura 2000 (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, 15/zv. 3).*

§ 25

Obstarávanie, vypracúvanie a aktualizácia dokumentácie ochrany prírody a krajiny

(1) Pri obstarávaní a vypracúvaní dokumentácie ochrany prírody a krajiny dbá príslušný orgán ochrany prírody na vzájomný súlad jednotlivých druhov dokumentácie a na zamedzenie zbytočným duplicitám.

(2) Dokumentácia ochrany prírody a krajiny sa vyhotovuje spravidla na obdobie desiatich rokov okrem programov záchrany, ktoré sa vyhotovujú na obdobie piatich rokov. Ak sa zásadne menia podmienky a skutočnosti, na ktorých základe bola táto dokumentácia schválená, príslušný orgán ochrany prírody zabezpečí jej zmenu alebo doplnenie aj pred uplynutím tohto obdobia.

§ 26

Uloženie dokumentácie ochrany prírody a krajiny

Dokumentácia ochrany prírody a krajiny je uložená a možno do nej nahliadnuť

a) na orgáne príslušnom na jej schválenie; ***dokumentácia, ktorú schvaľuje vláda, je uložená na ministerstve,***

b) v územne príslušnej organizácii ochrany prírody.

Podrobnosti o zapisovaní odborne spôsobilých osôb do zoznamu a o vedení tohto zoznamu

(k § 55 ods. 9 zákona)

§ 27

Žiadosť o zapísanie do zoznamu

(1) Žiadosť o zapísanie do zoznamu (ďalej len "žiadosť") predkladajú fyzické osoby a právnické osoby (ďalej len "žiadateľ") ministerstvu.

(2) Ak je žiadateľom fyzická osoba, v žiadosti uvedie

a) meno, priezvisko, trvalý pobyt a číslo telefónu (faxu, e-mailu),

b) druh dokumentácie ochrany prírody a krajiny, o ktorého vypracúvanie má záujem.

(3) K žiadosti podľa odseku 2 žiadateľ pripojí

a) výpis z registra trestov, ktorý nesmie byť starší ako tri mesiace,

b) overený doklad o dosiahnutom vzdelaní,

c) doklad o dĺžke odbornej praxe žiadateľa alebo čestné vyhlásenie žiadateľa o dĺžke jeho odbornej praxe,

d) iné doklady o odbornej profilácii žiadateľa, ak ich získal, najmä overený doklad o absolvovaní postgraduálneho kurzu alebo o získaní vedeckej hodnosti,

e) prehľad odbornej, publikačnej a vedeckej činnosti vo vzťahu k odboru, v ktorom vykonáva svoju činnosť,

f) súhlas s uverejnením údajov podľa odseku 2 písm. a) a b) vo vestníku ministerstva po zapísaní žiadateľa do zoznamu.

(4) Ak je žiadateľom právnická osoba, v žiadosti uvedie

a) názov a sídlo, identifikačné číslo organizácie (IČO) a číslo telefónu (faxu, e-mailu),

b) meno, priezvisko, trvalý pobyt a číslo telefónu (faxu, e-mailu) štatutárneho zástupcu alebo konateľa,

c) meno, priezvisko, trvalý pobyt a číslo telefónu (faxu, e-mailu) zamestnanca, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady podľa § 55 ods. 3 zákona ,

d) druh dokumentácie ochrany prírody a krajiny, o ktorého vypracúvanie má záujem,

e) stručnú charakteristiku predmetu činnosti, personálneho, technického a iného vybavenia.

(5) K žiadosti podľa odseku 4 žiadateľ pripojí

a) overenú listinu o vzniku, napríklad zriaďovaciu listinu, štatút,

b) výpis z registra trestov, ktorý nesmie byť starší ako tri mesiace, vystavený na osobu štatutárneho zástupcu alebo konateľa,

c) iné doklady a informácie o odbornej profilácii žiadateľa,

d) prehľad odbornej, publikačnej a vedeckej činnosti vo vzťahu k odboru, v ktorom vykonáva činnosť.

§ 28

Vedenie zoznamu

(1) Zoznam sa každoročne uverejňuje vo vestníku ministerstva.

(2) Zoznam sa vedie osobitne pre

a) fyzické osoby,

b) právnické osoby.

(3) Do zoznamu podľa odseku 2 písm. a) sa zapisujú údaje podľa § 27 ods. 2.

(4) Do zoznamu podľa odseku 2 písm. b) sa zapisujú údaje podľa § 27 ods. 4 písm. a) a d).

(5) Zoznam sa aktualizuje najmenej raz ročne.

(6) Do zoznamu možno nahliadnuť na ministerstve, **krajskom úrade životného prostredia, obvodnom úrade životného prostredia** a v organizácii ochrany prírody.

§ 29

Vzor správy o výsledku prieskumu a výskumu

(k § 56 ods. 7 zákona)

Vzor správy o výsledku prieskumu alebo výskumu je uvedený v prílohe č. 29.

§ 30

Podrobnosti o zápise do zoznamu členov stráže prírody

(k § 72 ods. 9 zákona)

(1) **Krajský úrad životného prostredia** na zabezpečenie ochrany prírody a krajiny vo svojom územnom obvode vedie zoznam členov stráže prírody, ktorých počet zodpovedá prírodným a krajinným danostiam, najmä rozlohe, počtu a významu osobitne chránených častí prírody a krajiny, biocentier a ostatných významných krajinných prvkov, a usmerňuje činnosť členov stráže prírody, ak touto činnosťou nepoverí organizáciu ochrany prírody.

(2) Návrh na zápis do zoznamu členov stráže prírody musí obsahovať

- a) meno a priezvisko navrhovaného,
- b) dátum a miesto jeho narodenia,
- c) rodné číslo,
- d) trvalý pobyt,
- e) číslo občianskeho preukazu,
- f) navrhovaný obvod pôsobnosti.

(3) K návrhu na zápis do zoznamu členov stráže prírody sa musí pripojiť

- a) výpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace,
- b) lekárske potvrdenie o zdravotnom stave,
- c) fotografia s rozmermi 3 cm x 3,5 cm.

Podrobnosti o rovnošate a označení zamestnancov orgánov ochrany prírody a zamestnancov organizácií ochrany prírody a hodnota rovnošaty a jej súčastí

(k § 80 ods. 2 zákona)

§ 31

(1) Zamestnanci orgánov ochrany prírody a zamestnanci organizácií ochrany prírody (ďalej len "zamestnanci ochrany prírody") nosia rovnošatu pri výkone pracovnej činnosti, najmä pri kontrolnej činnosti v teréne, pracovných rokovaníach a pracovných poradách. Okruh pracovných činností, pri ktorých sú povinní nosiť rovnošatu

- a) zamestnanci orgánov ochrany prírody, ustanoví organizačný poriadok v súlade s opisom štátnozamestnaneckého miesta,
- b) zamestnanci organizácie ochrany prírody, ustanoví organizačný predpis.

(2) Rovnošata zamestnancov ochrany prírody je zelenej farby a jej súčasťami sú tričko s krátkymi rukávami, košeľa s krátkymi a dlhými rukávami, nohavice, golfové nohavice, nepremokavá zimná a letná bunda, flisová bunda, čiapka a kožený opasok. Súčasťou rovnošaty je aj označenie

pozostávajúce z nášivky umiestnenej na košeli, bunde a odnímateľnej vložke. Rovnošata sa vyhotovuje vo veľkosti prispôbenej postave zamestnanca ochrany prírody. Každá zo súčastí rovnošaty má svoje bodové ohodnotenie. Hodnota rovnošaty a hodnota jej jednotlivých súčastí sú uvedené v prílohe č. 30.

(3) Zamestnanci ochrany prírody majú nárok na obmenu súčastí rovnošaty, a to formou pridelenia ročnej bodovej kvóty. Nárok na kvótu nevzniká v roku, keď bola zamestnancovi ochrany prírody rovnošata pridelená. Výšku ročnej bodovej kvóty pre jednotlivé pracovné funkcie ustanoví organizačný predpis, a to ak ide o

a) zamestnancov ochrany prírody s prevahou práce v teréne, maximálne do výšky 1/3 celkovej bodovej hodnoty rovnošaty,

b) ostatných zamestnancov ochrany prírody, maximálne do výšky 1/4 celkovej bodovej hodnoty rovnošaty.

(4) Zamestnancom ochrany prírody vzniká nárok na obmenu súčastí rovnošaty v rozsahu ich ročnej bodovej kvóty vždy k 1. januáru kalendárneho roka na základe skutočne odpracovaného času v uplynulom roku. Ak zamestnanec ochrany prírody odpracoval len časť kalendárneho roka, nárok sa mu pomerne kráti. Určený počet bodov pre ročnú obmenu sa musí vyčerpať do štyroch rokov od vzniku nároku na obmenu súčastí rovnošaty; po tejto lehote nárok zaniká.

(5) Orgán ochrany prírody alebo organizácia ochrany prírody umožní obmenu súčastí rovnošaty len do výšky nárokovej bodovej kvóty.

(6) Orgán ochrany prírody a organizácia ochrany prírody zabezpečujú výrobu súčastí rovnošaty vrátane označenia na rovnošate na vlastné náklady.

(7) Rovnošatu prideliť zamestnancom ochrany prírody

a) orgán ochrany prírody najneskôr do šiestich mesiacov po zaradení zamestnanca do prípravnej služby zamestnancov,

b) organizácia ochrany prírody najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa nástupu do zamestnania, ak je zamestnanec v pracovnom pomere na dobu neurčitú po skončení skúšobnej lehoty.

(8) Peňažná náhrada za pridelené a nevyčerpané body na obmenu súčastí rovnošaty sa neposkytuje.

(9) Vo výnimočných prípadoch, keď došlo k zničeniu alebo poškodeniu rovnošaty alebo jej súčastí v dôsledku mimoriadnych udalostí, napríklad požiaru, havárie vozidla, bez zavinenia zamestnanca ochrany prírody v čase výkonu jeho pracovnej činnosti, môže orgán ochrany prírody alebo organizácia ochrany prírody prideliť zamestnancovi ochrany prírody rovnošatu alebo niektoré jej súčasti bez ohľadu na výšku jeho ročnej bodovej kvóty.

(10) Orgán ochrany prírody a organizácia ochrany prírody vedú evidenciu o vydaní súčastí rovnošaty na evidenčných kartách s podpisom zamestnanca o ich prevzatí.

(11) Ak prestanú platiť podmienky na udelenie rovnošaty, najmä ak zamestnanec ochrany prírody skončí pracovný pomer alebo poruší pracovnú disciplínu v nosení a udržiavaní rovnošatových súčastí, zamestnanec ochrany prírody je povinný vrátiť pridelenú rovnošatu, jej súčasti a označenie orgánu ochrany prírody alebo organizácii ochrany prírody, ktoré mu ju prideliť, ak vedúci organizácie nerozhodne inak.

(12) Zamestnanci ochrany prírody sú povinní udržiavať rovnošatu v dobrom stave a zabezpečiť jej čistenie, opravu a udržiavanie na vlastné náklady.

(13) Rovnošatu nemožno dopĺňať časťami iného oblečenia okrem osobných ochranných pracovných prostriedkov, upravovať jej vonkajší vzhľad a nosiť na rovnošate iné ako určené označenie. K rovnošate sa nosia hnedé alebo čierne topánky. V teréne je prípustné k rovnošate nosiť vysoké topánky a inú nepremokavú obuv.

§ 32

(1) Označenie zamestnancov ochrany prírody sa skladá zo

- a) služobného odznaku,
- b) nášiviek na rovnošate.

(2) Služobný odznak podľa odseku 1 písm. a) je vyrobený z kovu, má rozmery 3,5 cm x 5,5 cm, je oválneho tvaru sivostriebornej farby so štátnym znakom a s nápisom Štátna ochrana prírody na prednej strane a s číslom služobného **odznaku** na zadnej strane.

(3) Vzor služobného odznaku je uvedený v prílohe č. 31.

(4) Nášivka na rovnošate podľa odseku 1 písm. b) obsahuje znak orgánu ochrany prírody, organizácie ochrany prírody alebo jej organizačných útvarov a umiestňuje sa na ľavom rukáve košele, bundy a jej odnímateľnej vložky.

(5) Služobný odznak nosia zamestnanci ochrany prírody vždy pri plnení pracovnej činnosti. Služobný odznak je umiestnený pri nosení rovnošaty na ľavom náprsnom vrecku košele, bundy alebo odnímateľnej vložky.

(6) Služobný odznak vydáva zamestnancom ochrany prírody ministerstvo, ktoré môže poveriť výrobou, evidenciou a distribúciou služobných odznakov ním zriadenú organizáciu ochrany prírody.

§ 33

Podrobnosti o rovnošate členov stráže prírody a jej súčasti

(k § 74 ods. 5 zákona)

(1) Člen stráže prírody nosí rovnošatu pri výkone činnosti podľa zákona a vždy pri kontrolnej činnosti v teréne.

(2) Ustanovenia § 31 ods. 2 až 6 a 8 až 13 platia rovnako.

Spoločenská hodnota chránených rastlín, chránených živočíchov, drevín, biotopov európskeho významu a biotopov národného významu

(k § 95 ods. 5 zákona)

§ 34

Spoločenská hodnota chránených rastlín

(1) Spoločenská hodnota pôvodných druhov chránených rastlín je uvedená v prílohe č. 5.

(2) Spoločenská hodnota cievnatých chránených rastlín podľa prílohy č. 5 sa viaže na jedného jedinca a pri stromoch a kríkoch sa zvyšuje podľa výšky jedincov.

(3) Spoločenská hodnota húb podľa prílohy č. 5 sa viaže na jednu plodnicu; ak ide o plodnice neprítomné v lokalite, v ktorej sa druh vyskytuje, spoločenská hodnota sa určuje znaleckým posudkom.¹⁸⁾

(4) Spoločenská hodnota machorastov podľa prílohy č. 5 sa viaže na 1 cm² plochy porastenej machorastom. Ak ide o zbieraný materiál, spoločenská hodnota sa určuje znaleckým posudkom.¹⁸⁾

(5) Spoločenská hodnota lišajníkov podľa prílohy č. 5 sa viaže na jedného jedinca a pri vybraných druhoch lišajníkov sa viaže na 1 cm² plochy porastenej lišajníkom. Ak ide o zbieraný materiál, spoločenská hodnota sa určuje znaleckým posudkom.¹⁸⁾

(6) Spoločenská hodnota chránených rastlín a ich poškodených alebo zničených jedincov vrátane vývinových štádií sa zvýši až o 300 % spoločenskej hodnoty uvedenej v prílohe č. 5 v závislosti od stupňa ich ohrozenosti, stupňa ochrany územia, v ktorom sa vyskytujú, alebo ak ide o druhy vyskytujúce sa len v jednej lokalite alebo vo viacerých izolovaných lokalitách v Slovenskej republike. Za poškodenie chránených rastlín sa považujú aj rušivé zásahy do ich prirodzeného vývinu, najmä nepovolený zber, držba, premiestnenie, narušenie rozmnožovania a podmienok na rozmnožovanie, ako aj rušivé zásahy do bezprostredného okolia ich prirodzeného výskytu.

(7) Spoločenská hodnota krížencov, z ktorých aspoň jeden rodičovský jedinec je uvedený ako chránený druh v prílohe č. 5, sa rovná spoločenskej hodnote toho rodičovského jedinca, ktorého spoločenská hodnota je vyššia.

(8) Spoločenská hodnota chránených rastlín, ktoré nie sú pôvodnými druhmi chránených rastlín, sa určuje znaleckým posudkom,¹⁸⁾ ak osobitný predpis¹⁹⁾ neustanovuje inak.

§ 35

Spoločenská hodnota chránených živočíchov

(1) Spoločenská hodnota vybraných pôvodných druhov chránených živočíchov je uvedená v prílohe č. 6 a spoločenská hodnota vybraných druhov vtákov je uvedená v prílohe č. 32.

(2) Spoločenská hodnota chránených živočíchov a ich poškodených alebo zničených jedincov vrátane vývinových štádií sa zvýši až o 300 % spoločenskej hodnoty uvedenej v prílohách č. 6 a 32 v závislosti od stupňa ich ohrozenosti, stupňa ochrany územia, v ktorom sa vyskytujú, alebo ak ide o druhy vyskytujúce sa len v jednej lokalite alebo vo viacerých izolovaných lokalitách v Slovenskej republike, **alebo ak ide o druhy vtákov vyskytujúce sa na chránenom vtáčom území**. Za poškodenie chránených živočíchov sa považujú aj rušivé zásahy do ich prirodzeného vývinu, najmä nepovolený odchyt, držba, chov v zajatí, premiestnenie, narušenie rozmnožovania a podmienok na rozmnožovanie, ako aj rušivé zásahy do bezprostredného okolia ich prirodzeného výskytu.

(3) Spoločenská hodnota krížencov, z ktorých aspoň jeden rodičovský jedinec je uvedený ako chránený druh v prílohách č. 6 a 32, sa rovná spoločenskej hodnote toho rodičovského jedinca, ktorého spoločenská hodnota je vyššia.

(4) Spoločenská hodnota chránených živočíchov, ktoré nie sú pôvodnými druhmi chránených živočíchov, sa určuje znaleckým posudkom,¹⁸⁾ ak osobitný predpis¹⁹⁾ neustanovuje inak.

¹⁸⁾ Zákon č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch v znení zákona č. 238/2000 Z.z.

¹⁹⁾ Zákon č. 237/2002 Z.z.

§ 36

Spoločenská hodnota drevín

(1) Spoločenská hodnota drevín je uvedená podľa druhu drevín a ich veľkosti v prílohe č. 33. Spoločenská hodnota nižších taxonomických jednotiek druhov drevín (napríklad poddruhy, kultivary) je uvedená druhovým menom dreveniny, od ktorej nižšia taxonomická jednotka pochádza. Ak taxonomické znaky neumožňujú zatriedenie konkrétneho jedinca k druhu (rodu) podľa prílohy č. 33, použije sa jeho zatriedenie podľa príbuzného druhu (rodu).

(2) Veľkosť stromov sa zisťuje meraním obvodu kmeňa vo výške 130 cm nad zemou alebo meraním ich výšky, ak obvod kmeňa nepresahuje 10 cm. Za strom sa považuje drevena s diferencovanou stonkou, v dolnej časti vytvárajúcou priamy, nerozkonárený kmeň, ktorý v hornej časti prechádza do rozkonárenej koruny.

(3) Pri stromoch, ktoré sa rozkonárujú vo výške menšej ako 130 cm, sa meria obvod kmeňa tesne pod jeho rozkonárením.

(4) Ak nemožno vykonať priame meranie vo výške 130 cm nad zemou, obvod kmeňa stromov sa určuje použitím prepočtu hodnôt nameraných na pni podľa prílohy č. 34.

(5) Veľkosť krov a krovitých porastov sa zisťuje meraním plošného priemetu vymedzeného jednotlivou alebo spoločnou korunou a meraním výšky krov. Pri zoskupení krovín rovnakého druhu sa vypočíta priemerná výška z nameraných hodnôt. Za ker sa považuje drevena s rozkonárenou stonkou spravidla už od bázy a za krovitý porast taká skupina krov, pri ktorej viac ako 50 % jednotlivých krov sa vzájomne korunami dotýka alebo spon medzi jednotlivými krami je menší ako 2 m.

(6) Veľkosť lian sa zisťuje meraním obvodu kmeňa vo výške 100 cm nad zemou a meraním jeho výšky (dĺžky). Za lianu sa považuje drevena zakoreňujúca v zemi s nepevnou stonkou pridržiavajúcou sa na opore opieraním, prichytávaním, ovíjaním alebo iným spôsobom.

(7) Plošný priemet koruny krov a krovitých porastov vyrúbaných alebo inak zničených sa určuje ako plocha biologicky dosiahnuteľných plošných priemetov korún podľa počtu a umiestnenia kmeňov odstránených krov podľa konkrétneho druhu v období stredného vekového štádia. Výška sa stanoví ako priemerná biologicky dosiahnuteľná výška konkrétneho druhu rastúceho v porovnateľných stanovištných podmienkach v období stredného vekového štádia.

(8) Pri výpočte spoločenskej hodnoty stromov len na základe dostupnosti drevnej hmoty sa za obvod vo výške 130 cm nad zemou považuje obvod najširšej časti kmeňa z hodnoteného stromu.

(9) Spoločenská hodnota drevín zničených pri požiaroch, iných živelných pohromách alebo iným spôsobom tak, že nie sú fyzicky merateľné hodnoty obvodu kmeňa stromov a plošného priemetu koruny krov, krovitých porastov a lian a pri výpočte nemožno postupovať podľa odsekov 7 a 8, sa určuje na základe dôkazov²⁰⁾ o druhu, počte a veľkosti zničených drevín.

§ 37

Prirážkový index

(1) Spoločenská hodnota drevín určená podľa § 36 sa upravuje prirážkovým indexom podľa prílohy č. 35.

²⁰⁾ § 34 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

(2) Spoločenská hodnota drevín sa vypočíta tak, že sa spoločenská hodnota uvedená v prílohe č. 33 vynásobí súčinom prirážkových indexov uvedených v prílohe č. 35.

§ 38

Spoločenská hodnota biotopov európskeho významu a biotopov národného významu

(1) Spoločenská hodnota biotopov európskeho významu a biotopov národného významu (ďalej len "chránené biotopy") je uvedená v prílohe č. 1.

(2) Spoločenská hodnota chránených biotopov podľa prílohy č. 1 sa viaže na 1 m² plochy.

(3) Spoločenská hodnota sa v prípade zničenia chráneného biotopu zvýši až o 100 %, ak
a) sa nachádza na chránenom území,

b) je biotopom chránených druhov rastlín alebo živočíchov.

(4) Spoločenská hodnota chráneného biotopu sa zníži až o 50% v prípade, ak je znížený stupeň zachovania štruktúry a funkcií príslušného biotopu; spoločenská hodnota sa v tomto prípade určuje znaleckým posudkom.¹⁸⁾

(5) Za poškodenie chráneného biotopu sa považuje narušenie špecifickej štruktúry biotopu, obmedzenie jeho funkcie, ako aj obmedzenie existenčných podmienok jeho typických druhov, pričom ešte je možná jeho obnova.

(6) Za zničenie chráneného biotopu sa považuje úplný zánik špecifickej štruktúry biotopu, jeho funkcie, ako aj existenčných podmienok jeho typických druhov; jeho obnova už nie je možná.

§ 39

Zoznam živočíchov, pri ktorých štát zodpovedá za škodu

(k § 97 ods. 1 zákona)

(1) Živočíchmi, pri ktorých štát zodpovedá za podmienok, v rozsahu a spôsobom ustanoveným zákonom za škodu spôsobenú na území Slovenskej republiky, sú

a) bobor vodný (*Castor fiber* L.),

b) vydra riečna (*Lutra lutra* L.),

c) kormorán veľký (*Phalacrocorax carbo* L.),

d) volavka popolavá (*Ardea cinerea* L.),

e) los mokrad'ový (*Alces alces* L.),

f) zubor hôrny (*Bison bonasus* L.),

g) medveď hnedý (*Ursus arctos* L.),

h) vlk dravý (*Canis lupus* L.)

i) rys ostrovid (*Lynx lynx* L.) v prípade škôd podľa § 97 ods. 1 písm. b) zákona.

(2) Živočíchy uvedené v odseku 1 sa považujú za určené živočíchy.

§ 40

Náležitosti žiadosti o poskytnutie náhrady škody a doklady a podklady, ktoré poškodený k žiadosti pripája (k § 100 ods. 4 zákona)

(1) Žiadosť o poskytnutie náhrady škody obsahuje

- a) meno, priezvisko a trvalý pobyt žiadateľa (poškodeného alebo pozostalého) v prípade fyzickej osoby,
- b) názov, sídlo a identifikačné číslo žiadateľa (poškodeného) v prípade právnickej osoby,
- c) opis príčin vzniku škody a uvedenie rozsahu škody,
- d) označenie určeného živočícha, ktorý škodu podľa poznatkov žiadateľa spôsobil,
- e) opis opatrení žiadateľa, ktoré vykonal na zabránenie vzniku škody,
- f) spôsob poskytnutia náhrady škody, napríklad prevedením finančných prostriedkov na účet žiadateľa v peňažnom ústave, výplatom peňažnej sumy v hotovosti v pokladni príslušného orgánu, zaslaním peňažnej sumy poštovou poukážkou na adresu žiadateľa,
- g) uvedenie výšky odškodnenia, ak bolo poskytnuté podľa osobitného predpisu.²¹⁾

(2) K žiadosti o náhradu škody sa pripája

- a) lekárska správa od lekára, ktorý ošetril, prípadne liečil fyzickú osobu, ak ide o škodu na živote alebo na zdraví,
- b) výpis z matriky o smrti fyzickej osoby a lekárska správa od lekára, ktorý ošetril osobu po útoku určeného živočícha, ak bola táto osoba lekársky ošetrovaná,
- c) doklad alebo iný dôkaz o vlastníckom práve k majetku, na ktorom bola spôsobená škoda,
- d) doklad o užívateľskom práve k rybníku alebo rybochovnému zariadeniu, ak ide o škodu na rybách spôsobenú vydrou riečnou alebo kormoránom veľkým, a odborný posudok alebo znalecký posudok¹⁸⁾ o vzniku škody na rybách a o jej výške,
- e) kópie dokladov účtovnej závierky²²⁾ za predchádzajúce účtovné obdobie alebo za účtovné obdobie, v ktorom je náhrada škody uplatňovaná, ak ide o škodu na rybách spôsobenú vydrou riečnou alebo kormoránom veľkým,
- f) potvrdenie vydané veterinárnym lekárom o príčine úhynu zvierat v majetku poškodeného; toto potvrdenie sa nevyžaduje v prípade škôd na rybách,
- g) doklad o vlastníckom alebo inom práve k pozemku, na ktorom ku škode došlo, ak ide o škodu na poľných plodinách, drevinách, na lesných porastoch alebo na poľovnej raticovej zveri,

²¹⁾ Vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva a výživy č. 59/1967 Zb., ktorou sa vydávajú vykonávacie predpisy k zákonu o poľovníctve v znení neskorších predpisov.

²²⁾ § 17 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve.

h) prípadne odborný alebo znalecký posudok¹⁸⁾ o vzniku škody a o jej výške okrem škody na rybách, kde ide o povinné predloženie tohto posudku podľa § 99 ods. 4 zákona,

i) čestné vyhlásenie o neposkytnutí odškodnenia podľa osobitného predpisu²¹⁾ alebo o výške jeho poskytnutia.

(3) Príslušný orgán k žiadosti pripojí protokol a ďalší dôkazový materiál, napríklad videozáznam, fotodokumentáciu z miestneho šetrenia uskutočneného ním alebo poverenou organizáciou ochrany prírody, alebo prizvaným znalcom.

§ 40a

Touto vyhláškou sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedené v prílohe č. 36.

§ 41

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. februára 2003 okrem § 9 ods. 1 písm. a) bodu 14, ktorý nadobúda účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii. Bod 9 prílohy č. 7 stráca účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

Vyhláška č. 492/2006 Z.z. nadobudla účinnosť 1. septembra 2006 s výnimkou bodu 10 v čl. I, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2015.